

گازگرفتگی؛ قاتل مرموز این روزها

به‌طور میانگین ۷۵۰۰ نفر در دهه ۹۰ جان خود را بر اثر مسمومیت با گاز منوکسیدکربن از دست دادند. آماری که بسیار نگران‌کننده است و با رعایت نکات ایمنی می‌توان از وقوع آن جلوگیری کرد. در حالی که طی سه سال متوالی (۱۳۹۶ تا ۱۳۹۹) با افزایش آمار تلفات مسمومیت با گاز منوکسیدکربن در کشور مواجه بودیم، این آمار در سال ۱۴۰۰ کاهش قابل توجه داشت و تعداد قربانیان گازگرفتگی در این سال نسبت به سال قبل از آن ۸۷ نفر کمتر شده است.

سال گذشته ۸۳۹ نفر بر اثر مسمومیت با گاز منوکسیدکربن در کشور جان خود را از دست دادند، این رقم در مقایسه با سال قبل از آن که آمار تلفات گازگرفتگی در کشور ۹۲۶ نفر بود، ۹/۴ درصد کاهش یافته است. براساس گزارش پزشکی قانونی از متوفیات بر اثر گازگرفتگی در سال گذشته، ۶۳۱ نفر مرد و ۲۰۸ نفر زن بودند. در این مدت استان‌های تهران با ۱۸۴، البرز با ۶۵ و آذربایجان غربی با ۶۳ نفر بیشترین و استان‌های هرمزگان با یک، کهگیلویه و بویراحمد با دو و یزد با شش نفر کمترین تعداد تلفات گازگرفتگی را داشته‌اند. با ورود به فصل سرد سال متأسفانه قاتل خاموش با ایجاد مسمومیت در افراد جان آنها را می‌گیرد و هر نوع وسایل گرمایشی مانند شومینه، بخاری، پکیج، بخاری و چراغ نفتی این احتمال را دارند که فرد را دچار مسمومیت و سپس مرگ کنند. نکته مهم در این زمینه این است که عده‌ای برای گرم شدن فضای داخل خودرو یا چادر از زغال، گاز پیک‌نیک یا چراغ نفتی استفاده می‌کنند که اگر راه خروجی وجود نداشته باشد، قطعا فرد دچار مسمومیت و پس از چند ساعت فوت می‌شود. خودروها نیز اگر به‌صورت درجا در یک محیط بسته به مدت طولانی کار کنند، با تولید گاز منوکسیدکربن فرد را به سمت مرگ می‌کشانند. به‌همین دلیل نباید به‌هیچ‌وجه خودرو را در پارکینگ‌های طبقات پایین که معمولا بسته است و راه خروجی کمتری دارد، به مدت طولانی روشن نگه داشت. در هر محیطی اگر میزان اکسیژن کاهش یابد و احتراق به خوبی صورت نگیرد، فرد دچار مسمومیت می‌شود.

موضوع مهم، این که اگر افراد دچار مسمومیت با گاز منوکسیدکربن شوند، این موضوع چگونه تشخیص داده می‌شود. این گازگرفتگی علائمی شبیه سرماخوردگی دارد، بسیاری از افرادی که دچار مسمومیت با گاز منوکسیدکربن می‌شوند، در ابتدا حالت ضعف و بی‌حالی دارند اما در ادامه سرگیجه، تهوع، سردرد، دردهای شکمی و تنفس‌های سریع و کوتاه سراغ‌شان می‌آید. اگر در محلی که بخاری گازی، گاز پخت‌وپز یا وسایل گرم‌کننده دیگری روشن است، فردی دچار این حالات شود، اولین اقدام خاموش کردن وسایل گرمایشی برای مدت محدود سپس باز کردن در و پنجره‌هاست. اگر عوارض یادشده در فرد کمتر شد، نشان‌دهنده این است که گاز منوکسید در حال انتشار است. بر این اساس باید بلافاصله موضوع به آتش‌نشانی اطلاع داده شود تا امدادگران بتوانند علت ناشی را پیدا کرده و آن را رفع کنند. افراد اگر به حالاتی که گفته شد توجه نکنند و در محیط آلوده قرار بگیرند، احتمالاً بعد از ساعاتی دچار تشنج، کما و درنهایت مرگ می‌شوند و جان خود را از دست می‌دهند. نکته اولیه و مهم برای این که دچار مسمومیت‌های منوکسیدکربن نشویم این است که از وسایل گرمایشی استاندارد استفاده کنیم و در صورتی که این وسایل دچار خرابی شد حتماً از تعمیرکاران مجاز برای رفع عیب استفاده شود.

قاتل خاموش جان می‌گیرد

هوای پاییزه چند روزی است خودنمایی‌اش را آغاز کرده، با سرد شدن نسبی هوا، اخبار تلخی از قربانیان قاتل خاموش منتشر می‌شود. در یکی از حوادث مرگبار در شیراز، نخستین روز آبان امسال، سه عضو خانواده بر اثر گازگرفتگی جان خود را از دست دادند. رئیس سازمان آتش‌نشانی شهرداری شیراز در این باره گفت: «ساعت ۲۱ و ۵۸ دقیقه شهروندان در تماس تلفنی با سامانه ۱۲۵ از محبوس شدن افرادی در یک خانه و احتمال گازگرفتگی آنان خبر دادند. حادثه یادشده در شهرک بزین، واقع در شمال‌غرب شیراز رخ داده بود. ستاد فرماندهی سازمان آتش‌نشانی شیراز بی‌درنگ گروه امداد و نجات ایستگاه ۸ را به محل حادثه رهسپار کرد.

قانع ادامه داد: حادثه در طبقه همکف یک ساختمان سه طبقه اتفاق افتاد و بنا بر شواهد موجود و طبق اظهار ساکنان، این خانواده سه نفره در داخل این منزل مسکونی حضور داشتند که گذشت ساعات زیادی پاسخگو نبودن این افراد موجب نگرانی ساکنان شده بود. ماموران آتش‌نشانی با حضور در محل متأسفانه با پیکر بی‌جان زن ۴۰ ساله، مرد ۴۵ ساله و کودک هفت‌ساله مواجه شدند که پس از بررسی و معاینه آنان توسط عوامل اورژانس، فوت این افراد تایید شد. این حادثه ناگوار به دلیل سهل‌انگاری اعضای خانواده و استفاده

دودکش را جدی بگیرید

مهم‌ترین راهکار پیشگیری از گازگرفتگی، نصب صحیح دودکش‌ها و نظارت بر راه‌های تخلیه دود است. شهروندان باید توجه داشته باشند

سید جلال ملکی

سخنگوی آتش
نشانی تهران

مسدود شدن دودکش، سبب سوخت ناقص وسایل گازسوز و ایجاد گازهای خطرناک و مسموم‌کننده می‌شود که این امر باعث خفگی بر اثر گازگرفتگی خواهد شد. لذا قبل از نصب بخاری یا آبگرمکن باید مسیر دودکش بررسی و از باز بودن آن اطمینان حاصل شود. همچنین حتی اگر سیستم گرمایشی خانه، موتورخانه‌ای باشد، لازم است دودکش‌های موتورخانه نیز چک شود؛ چرا که در گذشته موارد بسیاری بوده که نشت گاز منوکسیدکربن از دودکش موتورخانه سبب ورود این دود به داخل واحدهای مسکونی و گازگرفتگی ده‌ها نفر شده است.

باید همواره محل اتصال دودکش به وسایل گازسوز بازرسی و از محکم بودن آن اطمینان حاصل شود. در برخی منازل، شهروندان جای بخاری را تغییر نداده و در فصل گرما تنها آن را خاموش می‌کنند، حال ممکن است با توجه به سرد شدن ناگهانی هوا، برخی بدون توجه به اصول ایمنی و چک کردن دودکش اقدام به روشن کردن بخاری کنند که در این خصوص لازم است حتماً بررسی‌های لازم را انجام دهند.

گاهی ممکن است پرندگان اقدام به لانه‌سازی داخل این دودکش‌ها کنند یا این که کلاهک آن جابه‌جا شده باشد، به همین دلیل نیز قبل از روشن کردن بخاری باید دودکش آن در بیرون از ساختمان نیز چک شود. ضمن این که شرایط دودکش نیز باید به گونه‌ای باشد که اولا دارای شیب مثبت روبه بالا بوده و ثانیا خروجی آن طوری نباشد که مسدود شود. انتهای دودکش‌های توکار نیز باید حداقل یک متر از سطح پشت بام بالاتر باشد.

در خانه‌هایی که بخاری و دیگر لوازم گازسوز نصب می‌شود، لازم است هوای کافی به بخاری گازسوز برسد؛ به همین دلیل نیز باید روزنه‌هایی زیر درها تعبیه شود و شهروندان به هیچ عنوان نباید تمام راه‌های تهویه هوا در ساختمان را مسدود کنند.

از پکیج بدون دودکش به وقوع پیوسته بود.

۱۸ آبان هم در حادثه‌ای دیگر شش زن و مرد و کودک در خانه‌ای در اردبیل دچار گازگرفتگی شدند. براساس اعلام مرکز عملیات و هدایت بحران فوریت‌های پزشکی استان اردبیل، بر اثر این حادثه، شش نفر شامل دو کودک، دو مرد و دوزن در حالت جمود نعشی، قبل از رسیدن آمبولانس فوت کرده بودند. بررسی اجساد نشان داد، این افراد قربانی گازگرفتگی شده‌اند.